

tekst:
**Chris van
Swaay**

De Woudparelmoervlinder

Aan de meeste vlindersoorten is veel onderzoek verricht, zodat we goed weten hoe hun leefgebied er uit moet zien. Van sommige soorten weten we echter heel weinig. De Woudparelmoervlinder (*Melitaea diamina*) is nou een typisch voorbeeld van een 'vergeten' vlinder. Ondanks het feit dat het in Nederland altijd al een zeldzame soort was, is er weinig naar gezocht. Dus ontbreken ook de verhalen over bekende oude vindplaatsen. En dus weten we niet goed waarom deze vlinder uit Nederland verdwenen is.

Wat we wel weten ...

Al in het begin van de eeuw was de Woudparelmoervlinder een zeldzame vlinder. Hij kwam in Nederland vooral voor in Brabant. Daarbuiten zijn er meldingen uit de Achterhoek, Twente en Limburg. Heel geleidelijk zijn één voor één de populaties verdwenen. In de jaren vijftig was er eigenlijk nog maar één locatie over. Gelukkig is deze plek enkele jaren achter elkaar bezocht door dhr.

van Aartsen, zodat we van deze plek tenminste nog iets weten. De vlinder vloog hier langs de paden van een vochtig populierenbos met een ondergroei van brandnetels en braam. Langs de slootkanten stonden grote schermbloemigen en Echte valeriaan. Op deze plantesoort werden de eitjes afgezet. Vlogen er in het begin nog tientallen vlinders, in 1960 ging het nog maar om enkele beestjes. Het jaar daarop zijn er geen Woudparelmoervlinders meer gezien. Het was dhr. van Aartsen niet duidelijk wat er in die tijd veranderd zou kunnen zijn. Het biotoop was in zijn ogen ongewijzigd.

In het buitenland kan de Woudparelmoervlinder nog wel regelmatig gevonden worden. Zo zijn er in de Ardennen nog

een hele reeks vindplaatsen. Maar echt talrijk is hij daar nergens (mond. med. Philippe Goffart). Zelf heb ik vorig jaar een van de betere plekken bezocht: een kletsnat beekdal in een bos met een vrij ruige vegetatie. Behalve de Woudparelmoervlinder waren hier ook nog de Zilveren maan (*Clossiana selene*) en de Ringoogparelmoervlinder (*Procllossiana eunomia*) te bewonderen.

Deze locatie komt goed overeen met de beschrijving van Bink (1992) in onze streken: "in moerassen, bij open vochtige plekken in het bos, in ruigten langs waterloopjes door beweide graslanden mits daarbij struwelen aanwezig zijn."

Natuurlijk is ons land in vergelijking met het begin van de eeuw een stuk droger geworden. Maar ondanks dat zijn vochtige, open bossen met een vrij ruige ondergroei in Brabant nog steeds aanwezig. Vermoedelijk liggen de oorzaken voor het verdwijnen subtieler. Misschien is het grond- en oppervlaktewater in de loop van de tijd toch te veel verrijkt, waardoor de vegetatie te sterk is verruigd. Of misschien zijn de bossen te dicht geworden. We weten het niet precies. En zo blijft het een vlindersoort waar we moeilijk wat voor kunnen doen. En soorten waar je weinig voor kunt doen vergeet je gemakkelijk. De Woudparelmoervlinder: een vergeten parelmoervlinder. Misschien kan nader ecologisch onderzoek in het buitenland hem de komende jaren aan de vegetelheid ontrukken. Samen met onze Duitse en Belgische collega's zullen wij er ons best voor doen.

Literatuur:

Bink, F.A. (1992). Ecologische Atlas van de Dagvlinders van Noordwest-Europa. Schuyt & Co., Haarlem.